

MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA 2013
30. SREČANJE

NA POMOČ!

Prva pomoč

RAZISKOVALNA NALOGA

054 | KÝ P Á P Á U Q V P P C Á U R P S U

T ^ } 4 | K U Q U P C Á X C P U X Q

¥ [| a Á ¥ Á Ü Ò Ž P U X Ò Ò C Á U Ü C P Ô C Á C E Ü C Ó U Ü

Maribor, januar 2013

MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA 2013
30. SREČANJE

NA POMOČ!

Prva pomoč

RAZISKOVALNA NALOGA

Maribor, januar 2013

Vsebina

POVZETEK	6
ZAHVALA	7
1 UVOD	8
1.1 KLIC NA 112	9
1.2 TPO – TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA	10
.....	11
1.2.1 POLOŽAJ NEZAVESTNEGA (STABILNI BOČNI POLOŽAJ).....	12
1.2.2 ZUNANJA MASAŽA SRCA	13
1.2.3 UMETNO DIHANJE	14
1.3 POLSEDEČI POLOŽAJ	14
1.4 POLOŽAJ NA HRBTU Z DVIGNJENIM VZNOŽJEM	15
1.5 POLOŽAJ PRI POŠKODBI TREBUHA.....	15
1.6 UKREPI PRI NESREČAH Z ELEKTRIČNIM TOKOM	16
1.7 UKREPI PRI ZAPORI DIHALNE POTI S TUJKOM	16
.....	18
1.7.1 HEIMLICHOV PRIJEM	18
1.8 UKREPI PRI ZUNANJIH KRVAVITVAH	19
1.8.1 KOMPRESIJSKA OBVEZA	20
1.8.2 ESMARCHOVA PREVEZA	20
1.9 UKREPI PRI RANAH	20
1.10 UKREPI PRI MANJŠIH OPEKLINAH	21
2 METODOLOGIJA.....	22
2.1 HIPOTEZE, KI SVA SI JIH ZASTAVILI.....	22
3 REZULTATI IN RAZPRAVA.....	23
3.1 Kdo je dolžan po svojih močeh pomagati pri prometni nesreči?	23
3.2 Kateremu poškodovancu boste najprej dali prvo pomoč?	24
3.3 Poškodovanca in kraj nezgode morate zavarovati. Kako daleč je treba postaviti opozorilno znamenje?	25

.....	25
3.4 Koliko časa se pravilno izvaja umetno dihanje?.....	26
3.5 Kaj naredite, če leži nezavesten poškodovanec na prometni cesti?	27
3.6 Kaj pomeni pomodrela koža pri nezavestnem poškodovancu?	28
3.7 Če je poškodovani izgubil veliko krvi, poskrbimo da:	29
3.8 Kako po hlajenju oskrbite opekline na obrazu?.....	30
3.9 Večjo rano oskrbimo tako, da:	31
3.10 Primerjava znanja iz prve pomoči med vozniki, ki so opravili izpit sprva in med vozniki, ki niso opravili izpit sprva.....	32
3.11 Primerjava znanja iz prve pomoči med najstniki in vozniki	33
3.12 Kaj bi naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?	34
4 ZAKLJUČEK	35
5 PRILOGE	36
6 VIRI IN LITERATURA	38

Kazalo tabel

Tabela 1: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 1. vprašanje	23
Tabela 2: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 2. vprašanje	24
Tabela 3: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 3. vprašanje	25
Tabela 4: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 4. vprašanje	26
Tabela 5: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 5. vprašanje	27
Tabela 6: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 6. vprašanje	28
Tabela 7: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 7. vprašanje	29
Tabela 8: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 8. vprašanje	30
Tabela 9: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 9. vprašanje	31
Tabela 10: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na določena vprašanja	32
Tabela 11: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na vprašanja	33
Tabela 12: Kaj bi ljudje naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?	34

Kazalo grafov

Graf 1: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	23
Graf 2: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	24
Graf 3: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	25
Graf 4: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	26
Graf 5: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	27
Graf 6: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	28
Graf 7: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	29
Graf 8: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili	30
Graf 9: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 9. vprašanje	31
Graf 10: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na določena vprašanja	32
Graf 11: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na vprašanja	33
Graf 12: Kaj bi ljudje naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?	34

POVZETEK

V teoretičnem delu sva opisali poglobitve ukrepe (ukrep pri zapori dihalne poti) in položaje (polsedeči, stabilni bočni, položaj na hrbtu z dvignjenim vznožjem) pri določenih situacijah, kjer je prvi korak najpomembnejši. Slikovno gradivo, ki sva ga vstavili pri položajih prve pomoči, sva posneli sami, s tem pa sva dobili tudi malo prakse, kako je treba pomagati poškodovancu.

Z anketami sva ugotovili, kakšno znanje premorejo ljudje, ki se lahko vsak trenutek znajdejo v situaciji, ko je potrebno pravilno ukrepati. Izvedeli sva tudi, da je znanje ljudi po končanem vozniskem izpitu zelo pomanjkljivo.

ZAHVALA

Zahvaljujeva se staršem in dijakom Srednje trgovske šole Maribor ter vsem mimoidočim, ki so si vzeli čas, da so izpolnili najino anketo. Predvsem pa se zahvaljujeva koordinatorici in učiteljem, ki so nama pomagali pri kreiranju najine naloge ter mentorici za trud, podporo in pomoč.

1 UVOD

Že od tekmovanja iz prve pomoči v sedmem razredu, ki sva se ga udeležili, se zanimava za to področje, zato sva se tudi odločili da bova letos naredili raziskovalno nalogo o prvi pomoči. Posvetovali sva se s socialno delavko naše šole in predlagala je raziskavo primerjave znanja iz prve pomoči med tistimi, ki imajo že dolgo vozniški izpit ter tistimi, ki so vozniški izpit opravljali pred kratkim.

Najin namen je raziskati in ugotoviti, koliko ljudi ima znanje prve pomoči, ki je najpomembnejše pri nesreči in kaj bi v takih situacijah naredili najprej ter kako bi ukrepali. Najin namen je tudi seznaniti ljudi o tem, da je le malo oseb, ki imajo dobro znanje o postopkih in tehnikah oživljanja ter odziv ob določenih situacijah, kjer je potrebno pomagati poškodovancem.

1.1 KLIC NA 112

Pri klicu za medicinsko pomoč je zelo pomembno, da povemo natančne podatke o kraju nesreče, o tem, kaj se je zgodilo, o času nesreče, o številu ponesrečencev in njihovem stanju, kakšno pomoč potrebujemo, saj si s tem reševalna služba lažje predstavlja trenutno situacijo v nezgodi in pravočasno pride na kraj nezgode in pomaga prizadetim.

Torej pri klicu na 112 si lahko pri opisovanju situacije vedno pomagamo z naslednjimi vprašanji:

- **KDO** KLIČE?
- **KAJ** SE JE ZGODILO?
- **KJE** SE JE ZGODILO?
- **KDAJ** SE JE ZGODILO?
- **KOLIKO** JE PONESREČENCEV?
- **KDO** SO TI PONESREČENCI?
- **KAKŠNE** SO NJIHOVE POŠKODBE?
- **KAKŠNE** SO OKOLIŠČINE NA KRAJU NEZGODE?
- **KAKŠNO** MEDICINSKO POMOČ POTREBUJEMO?
- ALI SO KAKŠNE POSEBNE OVIRE NA POTI?

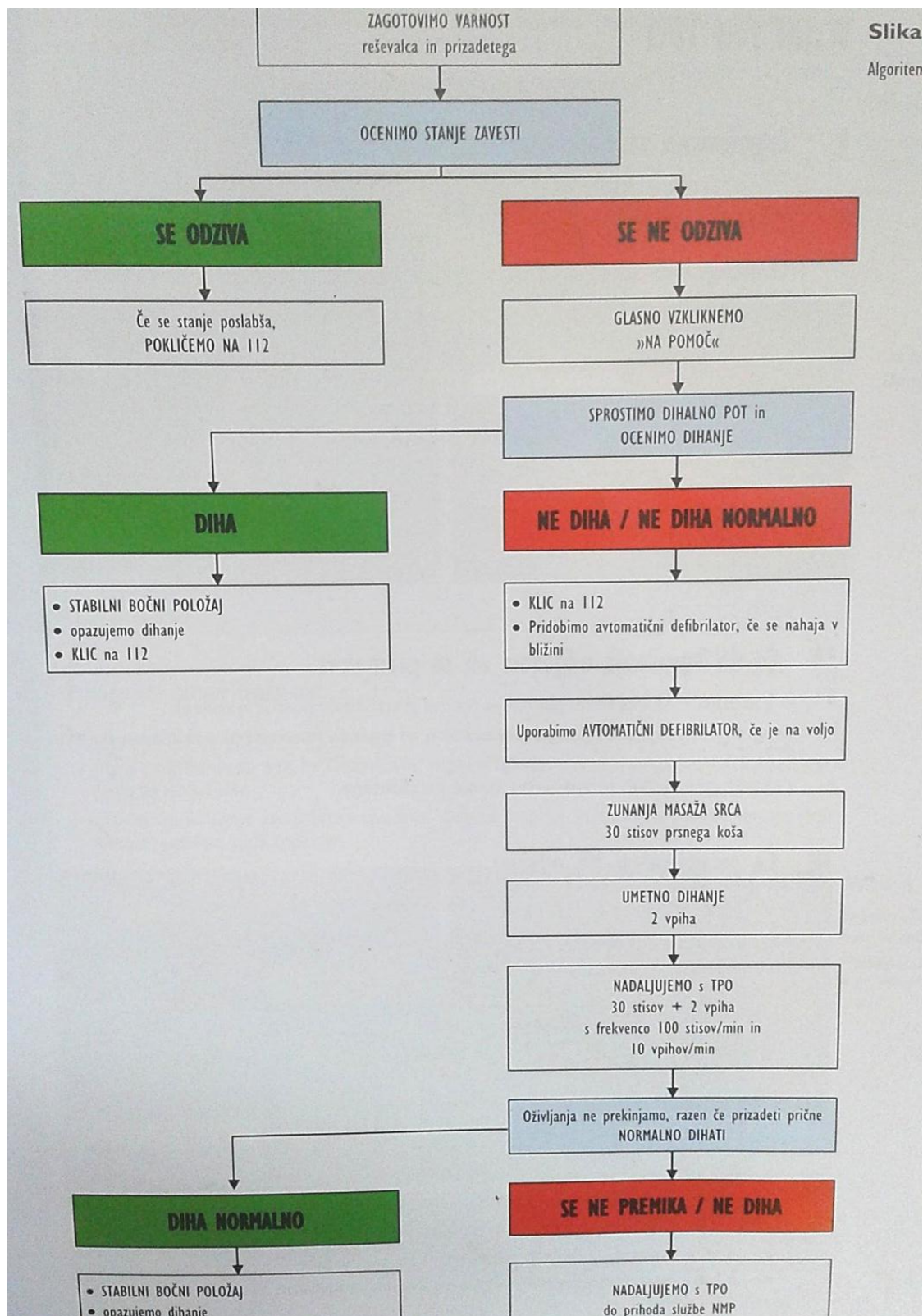
Slika 1: Klic na 112

1.2 TPO – TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA

Temeljni postopek oživljanja izvajamo pri osebah, ki so nezavestne in ne dihajo oz. ne dihajo normalno ter ne kažejo znakov življenja.

TPO, prikazani po korakih:

1. Poskrbimo za varnost vseh oseb, ki so vključene v nezgodo.
2. Preverimo stanje poškodovanca (poškodovanca vprašamo po njegovem počutju).
3. Odziv poškodovanca:
 - a) Se odziva – pustimo ga v trenutnem položaju in ga povprašamo o nesreči, nato pa po potrebi pokličemo 112.
 - b) Se ne odziva – vzkliknemo: »Na pomoč!« in sprostimo dihalno pot (eno dlan položimo na čelo, s prsti druge pa dvignemo brado). Deset sekund preverjamo poškodovančevo dihanje.
 - Diha normalno: Izvedemo položaj nezavestnega in pokličemo 112.
 - Diha moteno oz. ne diha: Takoj pokličemo 112 in začnemo izvajati zunanjo masažo srca ter umetno dihanje (po tridesetih stiskih prsnega koša izvedemo dva vpiha skozi usta), dokler ne pride reševalna služba NMP (nujna medicinska pomoč) ali pa se nezavestni odzove.

Slika 2: TPO

1.2.1 POLOŽAJ NEZAVESTNEGA (STABILNI BOČNI POLOŽAJ)

Slika 3: Položaj nezavestnega

1. Odstranimo trde predmete iz poškodovančevih žepov, obraza, las (mobitel, ključi, denarnica, očala, lasni obroči ...).
2. Najprej poravnamo obe ponesrečenčevi nogi, nato pa njegovo bližnjo roko odročimo tako, da je v pravem kotu, njegovo dlan pa obrnemo navzgor.
3. Poškodovančevo drugo roko položimo na bližnje lice ter pokrčimo bolj oddaljeno nogo, ki mora biti pokrčena pravokotno.
4. Primemo ga za bolj oddaljeno ramo in pokrčeno nogo ter ga obrnemo na bok.

5. Poskrbimo, da je dihalna pot vedno odprta.

1.2.2 ZUNANJA MASAŽA SRCA

Slika 4: Zunanja masaža srca

1. Eno dlan najprej položimo na sredino prsnega koša, drugo dlan pa položimo nad prvo roko in prepletemo prste.
2. Z iztegnjenimi komolci pritiskamo pravokotno na prsni koš, tako da se vda za 4 do 5 cm (manj kot 2 stiska v sekundi).

1.2.3 UMETNO DIHANJE

1. Sprostimo dihalno pot in odpremo usta.
2. Normalno vdihnemo in zaobjamemo ustnice poškodovanca.
3. Enakomerno vpihujemo zrak v usta, kar naj traja eno sekundo. Količina vpihnjenega zraka naj bo tolikšna, da bo opazen dvig prsnega koša.

1.3 POLSEDEČI POLOŽAJ

Slika 5: Polsedeči položaj

1.4 POLOŽAJ NA HRBTU Z DVIGNJENIM VZNOŽJEM

Ta položaj je primeren za prizadetega, ki v neki situaciji omedli ali pa je izgubil veliko krvi.

1. Poškodovancu dvignemo noge in jih podložimo z odejo ali pa s čim drugim.
2. Odpnemo ovratnik in pas.
3. Na čelo in vrat damo hladne obkladke.

1.5 POLOŽAJ PRI POŠKODBI TREBUHA

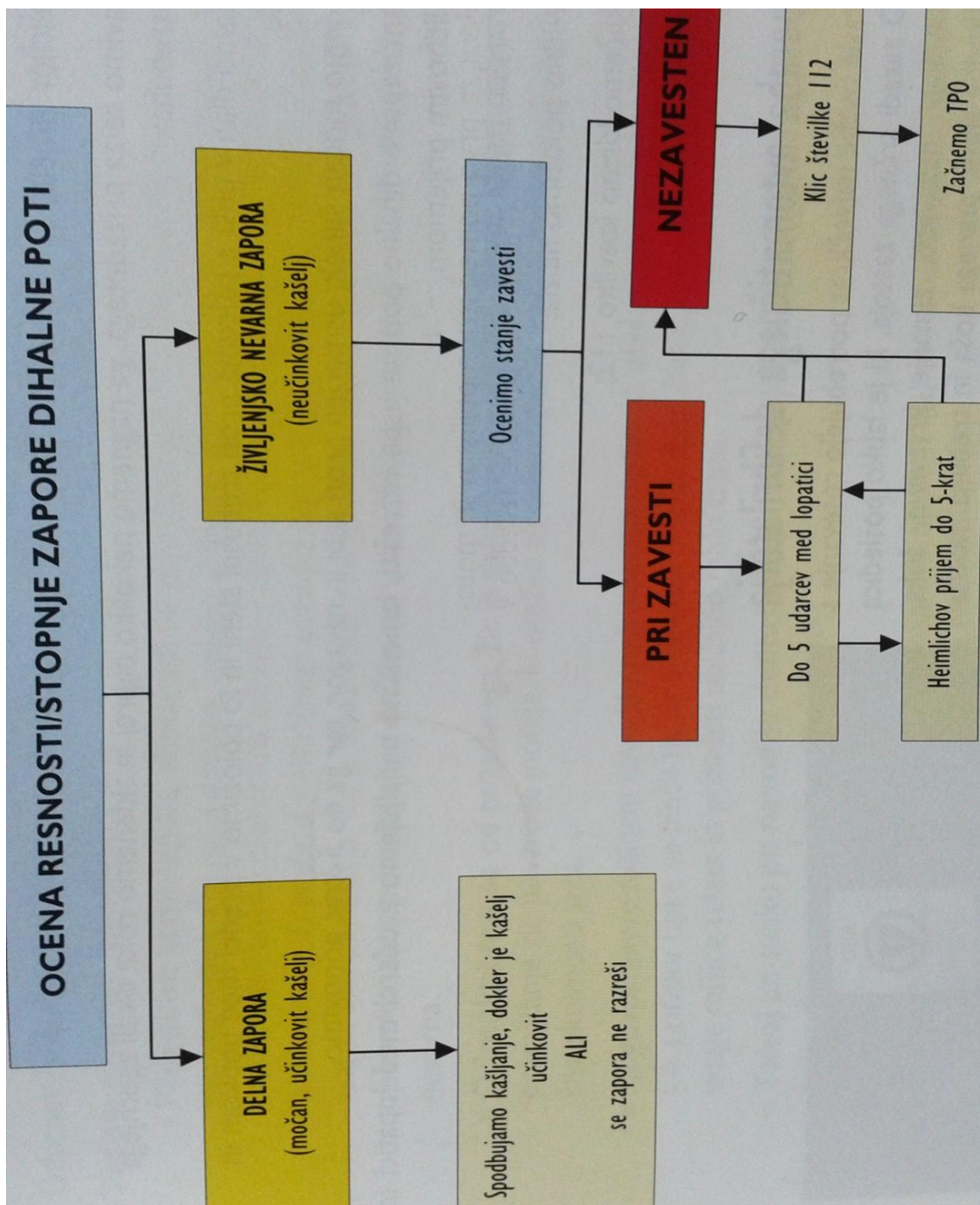
Slika 6: Položaj pri poškodbi trebuha

1. Poškodovanec naj leži na hrbtu.
2. Glavo podložimo z blazino ali vzglavnikom in pokrčimo kolena ter ju podložimo z odejo ali pa vzglavnikom.

1.6 UKREPI PRI NESREČAH Z ELEKTRIČNIM TOKOM

1. Najprej je treba takoj prekiniti električni tok (izvlečemo vtikač, izključimo električno napravo, izključimo varovalko) ali pa prekinemo stik poškodovanca od vira električnega toka.
2. Poškodovanca se nikoli ne dotikamo s predmeti, ki prevajajo električni tok!
3. Nadaljnji ukrep opravljamo po TPO.

1.7 UKREPI PRI ZAPORI DIHALNE POTI S TUJKOM

Slika 7: Ukrepi pri zapori dihalne poti s tujkom

Slika 8: Udarec med lopatici

Slika 9: Heimlichov prijem

1.7.1 HEIMLICHOV PRIJEM

1. Postavimo se za poškodovanca in ga nagnemo naprej.
2. Roke ovijemo okoli zgornjega dela trebuha in jih stisnemo v pest.
3. Poškodovanca močno sunemo, tako da ga stisnemo k sebi in navzgor.

1.8 UKREPI PRI ZUNANJIH KRVAVITVAH

1. Rano povijemo s povojem, kosom čistega oblačila ali pa z ruto. Če pri sebi nimamo nobene takšne stvari, pa lahko kar s prsti pritiskamo na rano, da zaustavimo krvavitev.

2. Poškodovanca pomirimo.

1.8.1 KOMPRESIJSKA OBVEZA

Če imamo pri sebi vse potrebne stvari za prvo pomoč pri zunanji krvavitvi, lahko rano povijemo s kompresijsko obvezo, ki jo je potrebno vsakih 5–10 minut preveriti.

1. Na rano damo čisto gazo.
2. Rano skupaj z gazo ovijemo z ovojem. Po potrebi namestimo tudi opornico.

1.8.2 ESMARCHOVA PREVEZA

Esmarchovo prevezo napravimo izjemoma le v primerih, ko zunanja krvavitev ogroža življenje in je ne moremo zaustaviti z nobenim drugim postopkom, zlasti pri amputacijah, kjer zaradi obsežnih poškodb prišitje dela ni izvedljivo ali pri nepopolnih amputacijah uda z obsežnimi zdrobljenimi zlomi in sočasnimi obsežnimi ranami mehkih tkiv, ki niso združljive s poskusi ohranitve (Ahčan, 2007, str. 109).

Za povoj rane z Esmarchovo prevezo potrebujemo Esmarchov trak, širok pas, trikotno ruto ali druga sredstva, ki so za to primerna.

1.9 UKREPI PRI RANAH

Pri izvajanju prve pomoči pri ranah je zelo pomembno, da imamo čiste, razkužene roke in da v rano ne dihamo. Razlikovati moramo površinske rane od globokih ran.

1. Natančno preverimo poškodovančevo stanje in njegovo rano.
2. Zaustavimo krvavitev s kompresijsko obvezo ali s pritiskom prek gaze.

3. Ranjen ud imobiliziramo (z rutami, opornicami, tako da ud miruje), da ublažimo bolečine.

1.9 UKREPI PRI MANJŠIH OPEKLINAH

1. Poskrbimo za varnost poškodovanca in sebe.
2. Opečene dele ohladimo s hladno vodo od 10 do 15 minut.
3. Po hlajenju damo na opečeni predel sterilno gazo, da se ne okuži.

2 METODOLOGIJA

Za najino metodo dela sva izbrali anketo z vprašanji iz izpitnih pol. Reševali so jih mimoidoči, ki so si vzeli čas za izpolnitev ankete. To metodo dela sva izbrali, ker sva želeli izvedeti več o poznavanju prve pomoči pri ljudeh, ki so že opravili vozniški izpit in ljudeh, ki ga še niso opravili. Na koncu pa sva vse primerjali in prikazali v grafih.

2.1 HIPOTEZE, KI SVA SI JIH ZASTAVILI:

- Znanje ljudi, ki so pred kratkim opravili vozniški izpit (stari od 20 do 30 let), je boljše kot znanje tistih, ki so ga opravili pred več leti (starejši od 30 let).
- Moški vedo več o prvi pomoči kot ženske.
- Vozniki, ki niso opravili izpita v prvem poskusu, vedo več kot tisti, ki so ga opravili takoj.
- Najstniki brez opravljenega izpita imajo bistveno slabše znanje kot vozniki.
- Večina anketirancev bi v trenutku, ko bi zagledali poškodovanca, zaklicali: »Na pomoč!«

V raziskovalno nalogo sva vključili 88 anket, od tega so 36 anket izpolnili mladoletni, ki so učenci OŠ Prežihovega Voranca Maribor. Ostalih 52 anket so izpolnili mimoidoči, ki sva jih srečevali v mestu in uslužbenci Srednje trgovske šole Maribor.

Na začetku sva mislili, da bova imeli več anket, toda kasneje sva videli, da bo delo, ki sva si ga naložili, potekalo dokaj počasi. Med vsemi anketiranci sva našli samo enega moškega in dve ženski brez izpita, zato se nama ni zdelo vredno, da bi jih vključili v nalogo. Prišli pa sva do ugotovitve, da je dandanes zelo malo ljudi, ki nimajo vozniškega izpita, saj je to v teh časi zelo uporabno in skoraj nujno.

3 REZULTATI IN RAZPRAVA

3.1 Kdo je dolžan po svojih močeh pomagati pri prometni nesreči?

Pri prvem vprašanju, ki je po najinem mnenju eno najlažjih, sva mislili, da bo število pravih odgovorov bistveno večje. Po najinem mnenju zato, ker se lahko kdor koli znajde v situaciji, kjer je potrebno v trenutku ukrepati. Torej je to vsak, ki gre mimo ponesrečenca.

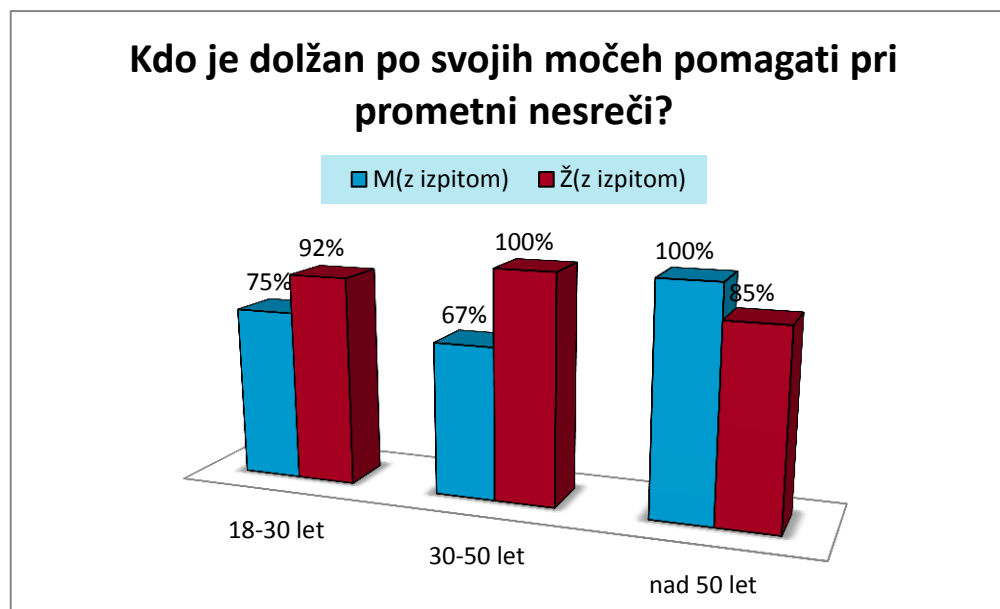
Možni odgovori pri tem vprašanju so bili (pravi odgovor je podčrtan):

- a) samo zdravstveni delavci
- b) vsak, ki pride zraven
- c) samo tisti, ki je opravil izpit

Tabela 1: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 1. vprašanje

	<i>Pravilno odgovorjeno</i>	
	<i>M (z izpitom)</i>	<i>Ž (z izpitom)</i>
18–30 let	75 %	92 %
30–50 let	67 %	100 %
nad 50 let	100 %	85 %

Graf 1: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.2 Kateremu poškodovancu boste najprej nudili prvo pomoč?

Odgovori na to vprašanje so bili pričakovani. Ljudje so sklepali logično. Najslabše so odgovarjale ženske nad petdesetim letom starosti.

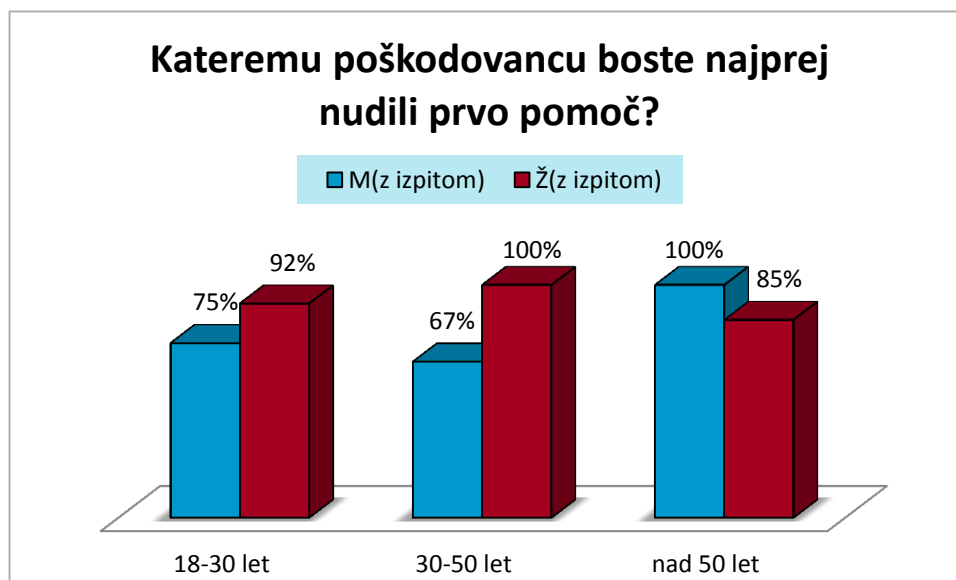
Možni odgovori pri drugem vprašanju so:

- a) z odprtim zlomom stegenice
- b) s hudimi opeklinami na oprsju in trebuhu
- c) s hudo arterijsko krvavitvijo

Tabela 2: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 2. vprašanje

	Pravilno odgovorjeno	
	M (z izpitom)	Ž (z izpitom)
18–30 let	100 %	100 %
30–50 let	100 %	100 %
nad 50 let	100 %	86 %

Graf 2: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.3 Poškodovanca in kraj nezgode morate zavarovati. Kako daleč je treba postaviti opozorilno znamenje?

Tretje vprašanje je bilo eno težjih. Anketiranci so bili v dilemi in tudi pravilni odgovori niso tako številni kot pri nekaterih drugih vprašanjih. Po najinem mnenju so vprašanja s številkami težje zapomnljiva kot tista, pri katerih je navedeno logično znanje in osnovno znanje o prvi pomoči. Tudi pri tem vprašanju so najslabše odgovarjale ženske nad petdesetim letom starosti.

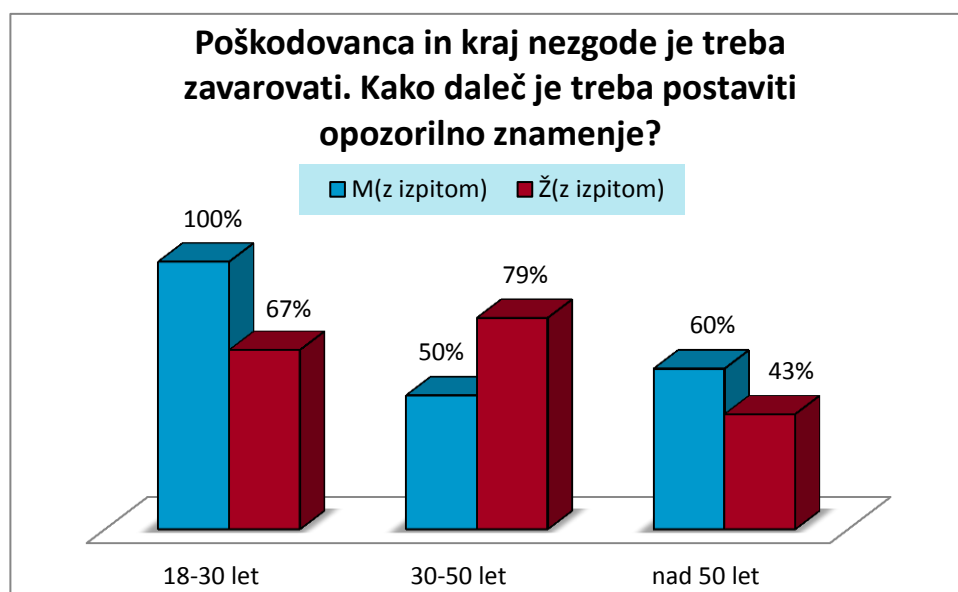
Možni odgovori pri 3. vprašanju so:

- a) najmanj 50 m od kraja nezgode na obe strani
- b) 300 m od kraja nezgode samo v smeri vožnje
- c) 30 m od kraja nezgode na obe strani

Tabela 3: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 3. vprašanje

	<i>Pravilno odgovorjeno</i>	
	<i>M (z izpitom)</i>	<i>Ž (z izpitom)</i>
18–30 let	100 %	67 %
30–50 let	50 %	79 %
nad 50 let	60 %	43 %

Graf 3: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.4 Koliko časa se pravilno izvaja umetno dihanje?

To vprašanje so ljudje reševali zelo povprečno, dileme pa so se pojavljale med odgovorom a in c.

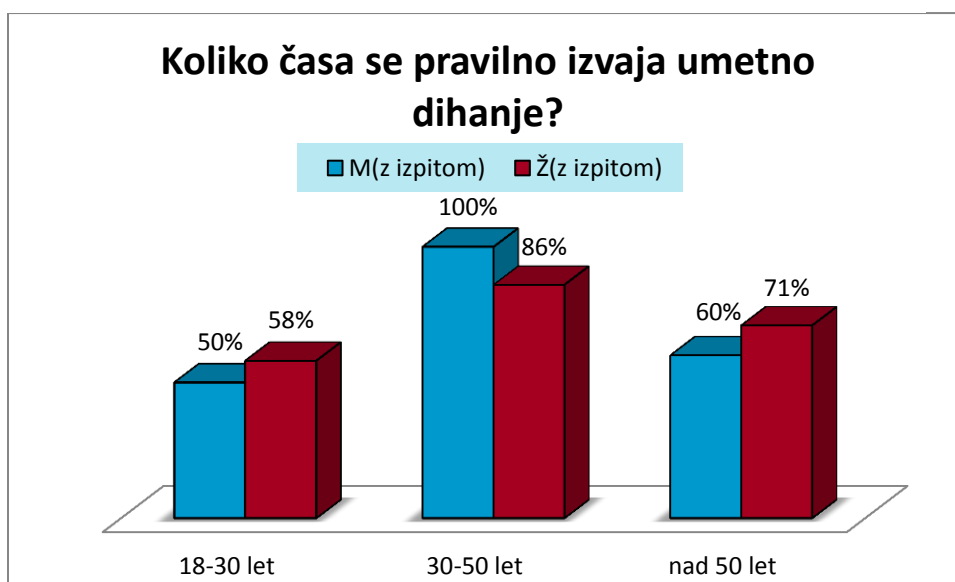
Možni odgovori so:

- a) dokler poškodovanec ne začne dihati sam ali vsaj 2 uri, če prej ne pride zdravnik ali poklicni reševalec
- b) dokler se mi ljubi
- c) največ pol ure

Tabela 4: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 4. vprašanje

	Pravilno odgovorjeno	
	M(z izpitom)	Ž(z izpitom)
18–30 let	50 %	58 %
30–50 let	100 %	86 %
nad 50 let	60 %	71 %

Graf 4: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.5 Kaj naredite, če leži nezavesten poškodovanec na prometni cesti?

Pri tem vprašanju so bili anketiranci v veliki dilemi, saj niso vedeli, ali lahko poškodovanca v takšni situaciji premaknemo ali ne. Najslabše so odgovarjale ženske nad petdesetim letom starosti.

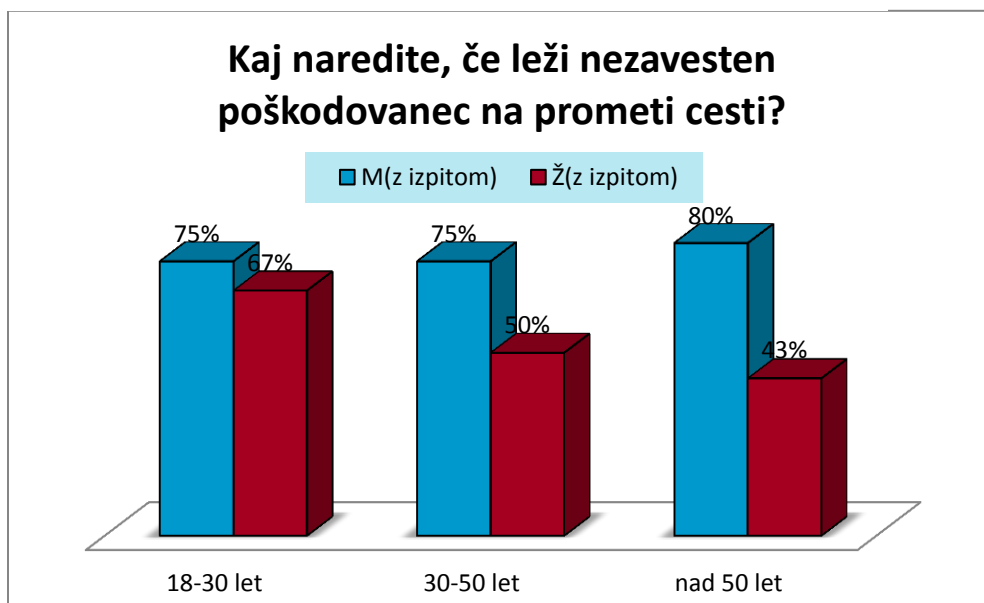
Možni odgovori pri tem vprašanju so:

- a) takoj ga zvlečem s cestišča na varno in ga obrnem na bok
- b) zavarujem poškodovanca na kraju nezgode
- c) položaj pustim nespremenjen in poškodovanca ne premikam

Tabela 5: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 5. vprašanje

	Pravilno odgovorjeno	
	M(z izpitom)	Ž(z izpitom)
18–30 let	75 %	67 %
30–50 let	75 %	50 %
nad 50 let	80 %	43 %

Graf 5: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.6 Kaj pomeni pomodrela koža pri nezavestnem poškodovancu?

To vprašanje spada med težja. Vprašani so bili v veliki dilemi, posledično pa so tudi povprečno odgovarjali. Tokrat so najslabše odgovarjale ženske med osemnajstim in tridesetim letom starosti.

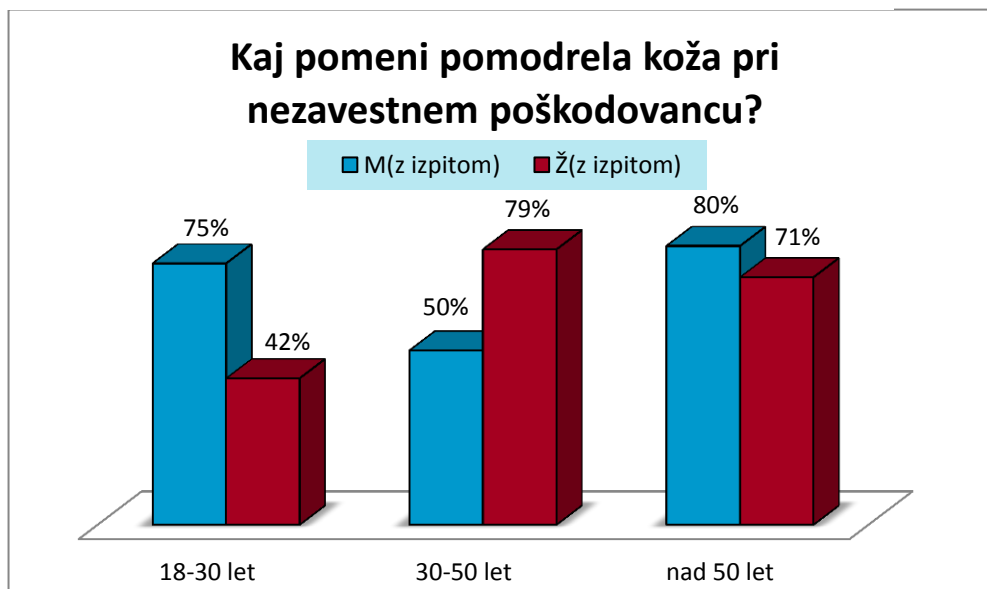
Možni odgovori so:

- a) hudo izgubo krvi
- b) dušenje
- c) zastrupitev z ogljikovim monoksidom (CO) ali z izpušnimi plini

Tabela 6: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 6. vprašanje

	<i>Pravilno odgovorjeno</i>	
	<i>M (z izpitom)</i>	<i>Ž (z izpitom)</i>
18–30 let	75 %	42 %
30–50 let	50 %	79 %
nad 50 let	80 %	71 %

Graf 6: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.7 Če je poškodovani izgubil veliko krvi, poskrbimo:

Za to vprašanje so morali anketiranci vedeti vsaj nekaj o osnovah prve pomoči oz. vedeti nekaj o položajih, ki so potrebni pri primerni namestitvi poškodovanega. Tukaj so predvsem ženske odgovarjale pravilno.

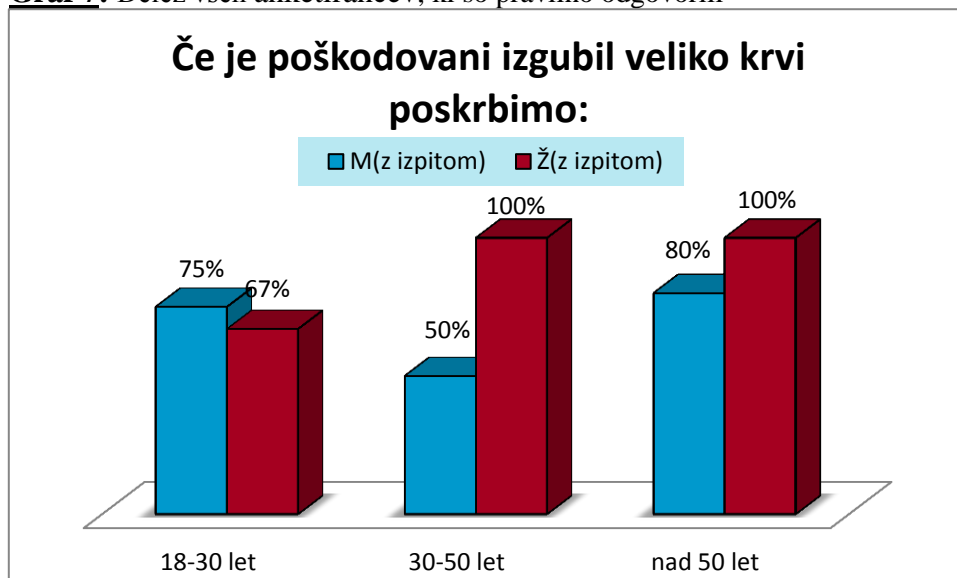
Možni odgovori so:

- a) za poldsedeči položaj
- b) za stabilni bočni položaj
- c) za položaj na hrbtu z dvignjenim vznožjem

Tabela 7: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 7. vprašanje

	Pravilno odgovorjeno	
	M (z izpitom)	Ž (z izpitom)
18–30 let	75 %	67 %
30–50 let	50 %	100 %
nad 50 let	80 %	100 %

Graf 7: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.8 Kako po hlajenju oskrbite opeklino na obrazu?

Pri tem vprašanju so se največkrat ušteli moški. Velikemu delu ljudi je logično, da na opeklino (predvsem na obrazu) ne dajemo ničesar, predvsem zaradi možnosti infekcije ter možnosti poškodbe oči.

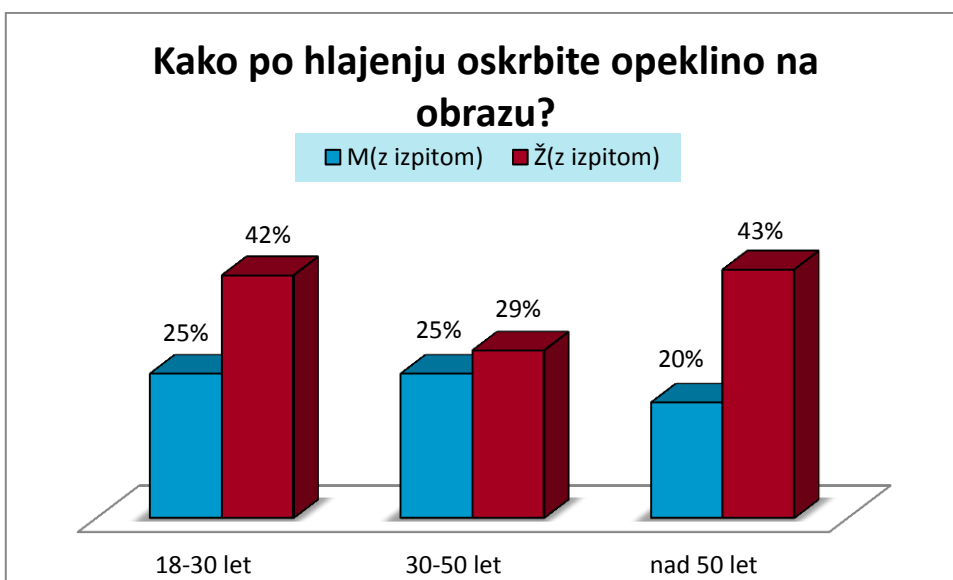
Možni odgovori pri tem vprašanju so:

- a) namažemo z oljem
- b) na opeklino ne dam ničesar
- c) opeklino sterilno obvežem

Tabela 8: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 8. vprašanje

	Pravilno odgovorjeno	
	M (z izpitom)	Ž (z izpitom)
18–30 let	25 %	42 %
30–50 let	25 %	29 %
nad 50 let	20 %	43 %

Graf 8: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili

3.9 Večjo rano oskrbimo tako, da:

To vprašanje je delalo preglavice predvsem moškim v prvih dveh starostnih skupinah (18–30 let in 30–50 let). Vprašanje je podobno osmemu, s tem da je tukaj prišlo velikokrat do dilem, ki pa vodijo k zdajšnjim nizkim rezultatom.

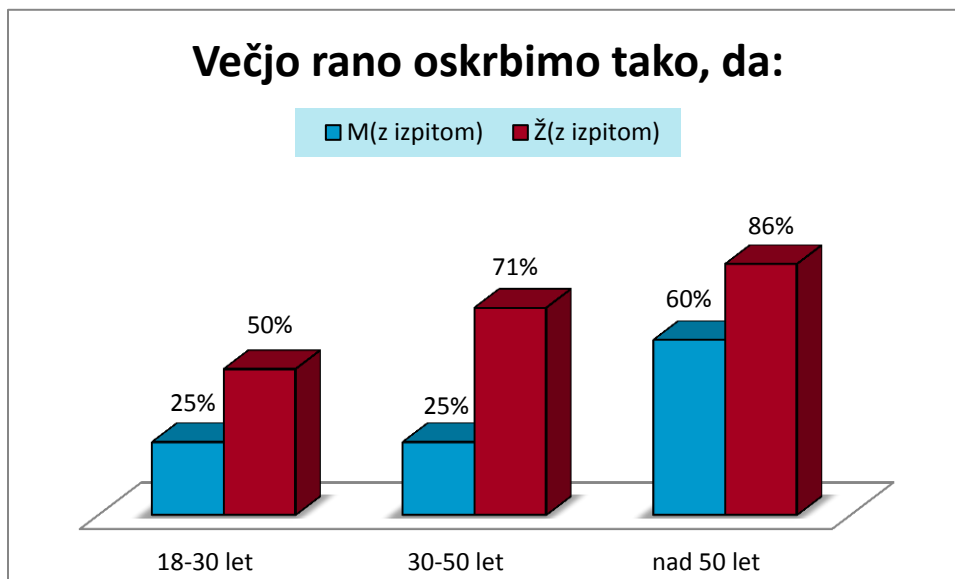
Možni odgovori so:

- a) jo izperemo z razkužilom in nato posujemo s praškom
- b) ne dajemo ničesar nanjo in jo sterilno obvežemo
- c) jo izpiramo s hladno vodo in jo čez 10 minut obvežemo

Tabela 9: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 9. vprašanje

	Pravilno odgovorjeno	
	M (z izpitom)	Ž (z izpitom)
18–30 let	25 %	50 %
30–50 let	25 %	71 %
nad 50 let	60 %	86 %

Graf 9: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na 9. vprašanje

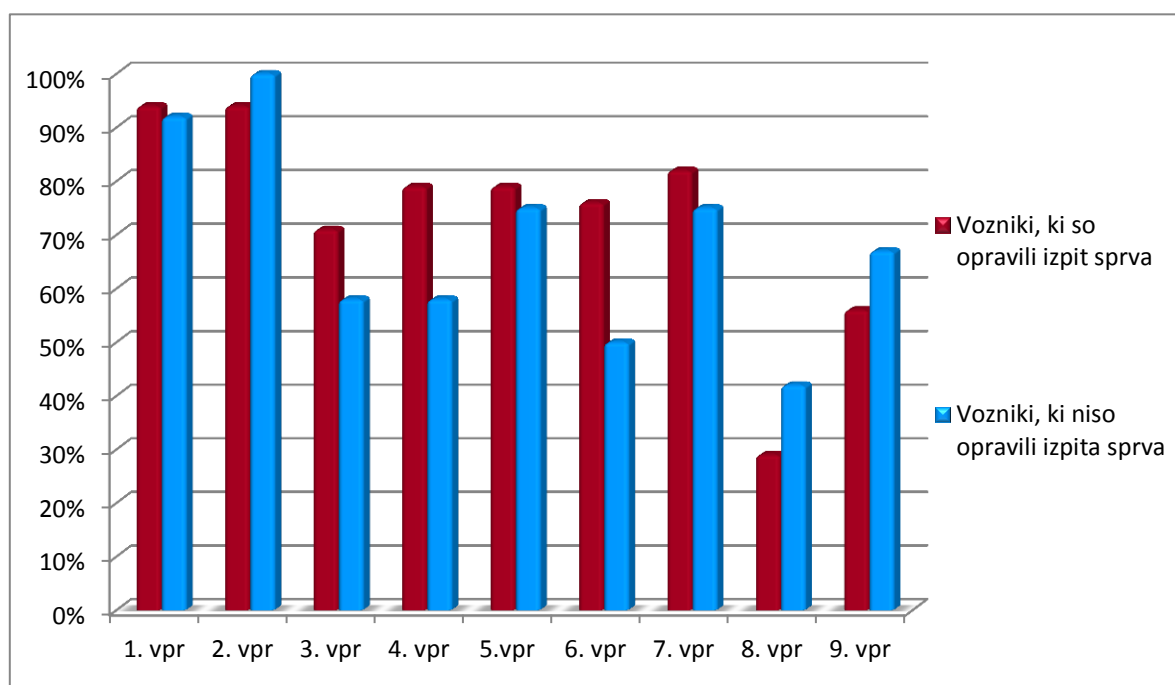
3.10 Primerjava znanja iz prve pomoči med vozniki, ki so opravili izpit prvič in med vozniki, ki ga niso opravili v prvem poskusu

Iz razpredelnice je razvidno, da imajo vozniki, ki so že prvič opravili izpit, boljše znanje o prvi pomoči kot pa vozniki, ki so izpit ponavljali. Njihovo povprečje je boljše, in sicer le za 4 %, kar pomeni, da je več ljudi, ki so pravilno odgovorili na vprašanja, zastavljena v anketi, ki so opravili izpit v prvem poskusu.

Tabela 10: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na določena vprašanja

	Vozniki, ki so opravili izpit prvič	Vozniki, ki niso opravili izpita prvič
1. vpr.	94 %	92 %
2. vpr.	94 %	100 %
3. vpr.	71 %	58 %
4. vpr.	79 %	58 %
5. vpr.	79 %	75 %
6. vpr.	76 %	50 %
7. vpr.	82 %	75 %
8. vpr.	29 %	42 %
9. vpr.	56 %	67 %
Povprečje	73 %	69 %

Graf 10: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na določena vprašanja

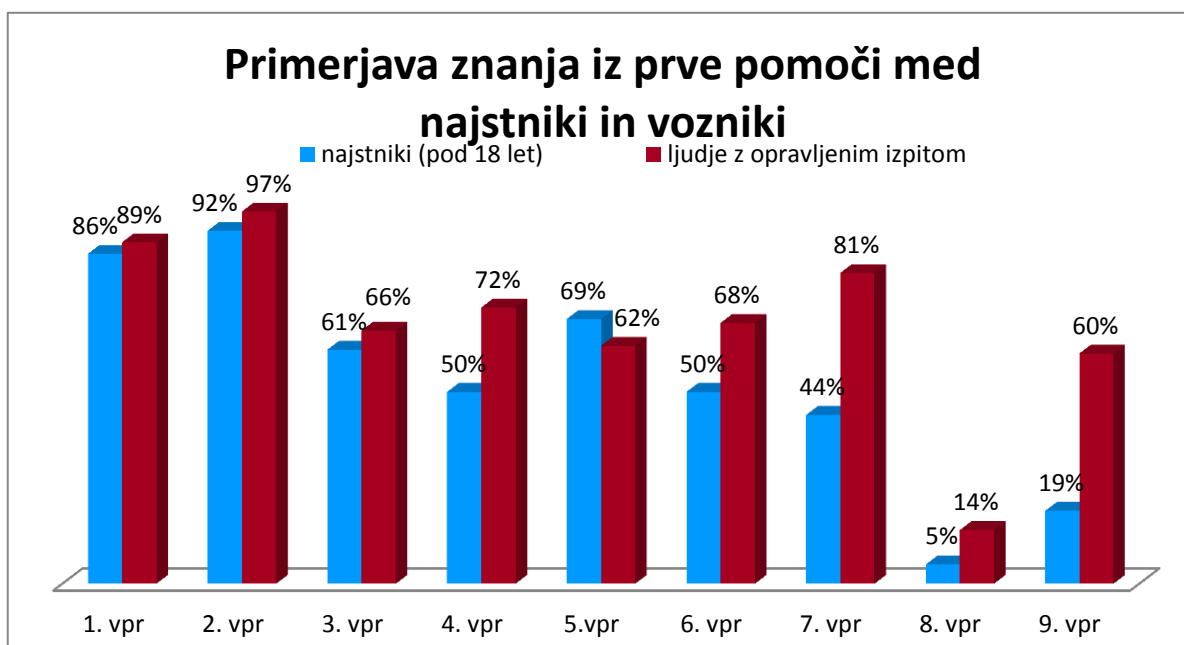
3.11 Primerjava znanja iz prve pomoči med najstniki in vozniki

Iz grafa in razpredelnice je razvidno, da imajo, tako kot sva predvidevali, ljudje z opravljenim izpitom bistveno boljše znanje o prvi pomoči kot ljudje brez izpita, v tem primeru sva anketirali najstnike. Kot je prikazano v razpredelnici, je razvidno, da so skoraj pri vsakem vprašanju odgovorili boljše kot najstniki, razen pri 5. vprašanju.

Tabela 11: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na vprašanja

	Najstniki (pod 18 let)	Ljudje z opravljenim izpitom
1. vpr.	86 %	89 %
2. vpr.	92 %	97 %
3. vpr.	61 %	66 %
4. vpr.	50 %	72 %
5. vpr.	69 %	62 %
6. vpr.	50 %	68 %
7. vpr.	44 %	81 %
8. vpr.	5 %	14 %
9. vpr.	19 %	60 %
Št. Izpolnjenih anket:	36	48

Graf 11: Delež vseh anketirancev, ki so pravilno odgovorili na vprašanja

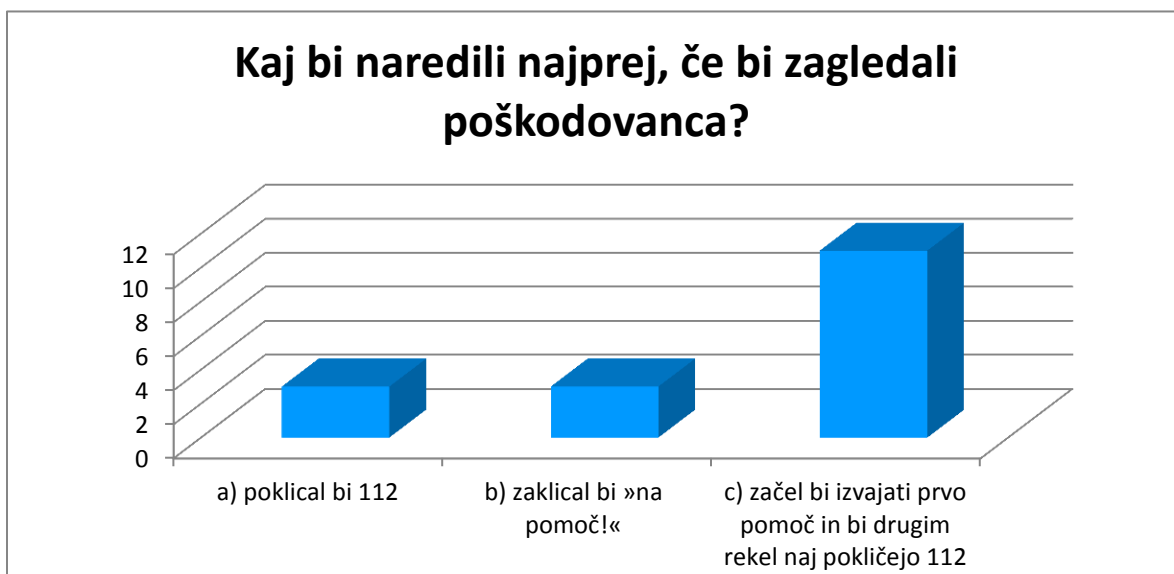
3.12 Kaj bi naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?

Po odgovorih anketirancev sva ugotovili, da bi večinoma najprej začeli izvajati prvo pomoč in bi drugim naročili, naj pokličejo 112, in sicer kar 11 od 17 ljudi bi storilo tako.

Tabela 12: Kaj bi ljudje naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?

	Kaj bi naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?
a) poklical bi 112	3
b) zaklical bi »Na pomoč!«	3
c) začel bi izvajati prvo pomoč in bi drugim rekel, naj pokličejo 112	11

Graf 12: Kaj bi ljudje naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?

4 ZAKLJUČEK

S to raziskovalno nalogo sva ugotovili veliko stvari, ki sva jih sva napačno domnevali. Predvidevali sva, da imajo mladi boljše znanje o prvi pomoči kot pa starejši ljudje, vendar sva z raziskovalno nalogo dokazali, da je ravno obratno. Meniva, da je razlog za to nekako povezan s tem, da imajo starejši ljudje več izkušenj na tem področju, saj so se verjetno večkrat znašli v takšni situaciji.

Še ena hipoteza, ki sva jo ovrgli, je bila ta, da so moški na tem področju boljši kot ženske, a z raziskovalno nalogo sva dokazali obratno.

Ovrgli sva tudi tretjo hipotezo, in sicer da znajo vozniki, ki so večkrat ponavljali izpit, več kot vozniki, ki so opravili izpit v prvem poskusu. S to raziskovalno nalogo sva tudi ugotovili, da bi ljudje v primeru nesreče začeli takoj izvajati prvo pomoč, kar naju je precej presenetilo, saj sva domnevali, da bodo v takih primerih najprej zaklicali: »Na pomoč!«

Sva pa potrdili eno izmed najinih hipotez, in sicer da vozniki vedo o prvi pomoči bistveno več kot tisti, ki vozniškega izpita še niso opravili.

Prav bi bilo, da bi ljudje bolj spoštovali in cenili znanje o osnovah prve pomoči, saj bi s tem lahko večkrat pomagali v nesrečah in nezgodah, ki se lahko pripetijo komur koli izmed nas.

5 PRILOGE

»NA POMOČ!«

Starost: Spol: M/Ž Ste opravili voziški izpit: Da/Ne Ste izpit opravili v 1. poskusu:
Da/Ne (kolikokrat ste ponavljali___)

1. Kdo je dolžan po svojih močeh in znanju pomagati pri prometni nesreči?

- a) samo zdravstveni delavci
- b) vsak, ki pride zraven
- c) samo tisti, ki je opravil izpit

2. Kateremu poškodovancu boste najprej nudili prvo pomoč?

- a) z odprtim zlomom stegenice
- b) s hudimi opeklinami na oprsju in trebuhu
- c) s hudo arterijsko krvavitvijo

3. Poškodovanca in kraj nezgode morate zavarovati. Kako daleč je treba postaviti opozorilno znamenje?

- a) najmanj 50 m od kraja nezgode na obe strani
- b) 300 m od kraja nezgode samo v smeri vožnje
- c) 30 m od kraja nezgode na obe strani

4. Koliko časa se pravilno izvaja umetno dihanje?

- a) dokler poškodovanec ne začne dihati sam ali vsaj 2 uri, če prej ne pride zdravnik ali poklicni reševalec
- b) dokler se mi ljubi
- c) največ pol ure

5. Kaj naredite, če leži nezavesten poškodovanec na prometni cesti?

- a) takoj ga z vlečem s cestišča na varno in ga obrnem na bok
- b) zavarujem poškodovanca na kraju nezgode
- c) položaj pustim nespremenjen in poškodovanca ne premikam

6. Kaj pomeni pomodrela koža pri nezavestnem poškodovancu?

- a) hudo izgubo krvi
- b) dušenje
- c) zastrupitev z ogljikovim monoksidom (CO) ali z izpušnimi plini

7. Če je poškodovani izgubil veliko krvi, poskrbimo:

- a) za plosedeči položaj
- b) za stabilni bočni položaj
- c) za položaj na hrbtu z dvignjenim vznožjem

8. Kako po hlajenju oskrbite opekline na obrazu?

- a) namažemo z oljem
- b) na opekline ne dam ničesar
- c) opekline sterilno obvežem

9. Večjo rano oskrbimo tako, da:

- a) jo izperemo z razkužilom in nato posujemo s praškom
- b) ne dajemo ničesar nanjo in jo sterilno obvežemo
- c) jo izpiramo s hladno vodo in jo čez 10 minut obvežemo

»NA POMOČ«

Kaj bi naredili najprej, če bi zagledali poškodovanca?

- a) poklical bi 112
- b) zaklical bi »Na pomoč!«
- c) začel bi izvajati prvo pomoč in bi drugim naročil, naj pokličejo 112

6 VIRI IN LITERATURA

KNJIŽNO GRADIVO:

Keggenhoff, F. *Prva pomoč: pomagam prvi*. Zbirka za dober dan. Ljubljana: Prešernova družba, 2006.

Ahčan, U. *Prva pomoč: priročnik s praktičnimi primeri*. Ljubljana: Rdeči križ Slovenije, 2007.

SLIKOVNO GRADIVO:

- Slika 1:

http://www.google.si/imgres?imgurl=http://www.112foundation.eu/transform/thumb-view/112_fondation_page/static/images/chat112.bmp&imgrefurl=http://www.112foundation.eu/view/en/vertical/campaign_materials/le_chat_de_geluck.html&usq=vyuFxtk2tEmK5uPj6oyv6KU_tPI=&h=550&w=583&sz=45&hl=sl&start=8&zoom=1&tbnid=j8p0423qsngluM:&tbnh=126&tbnw=134&ei=91oPUcmQKKnL4ASoqYHQAw&prev=/search%3Fq%3D112%26hl%3Dsl%26gbv%3D2%26tbm%3Disch&itbs=1_ (7.2.2013)

- Slike 2 do 9 sva fotografirali sami.